

Alerten que l'empresa PortsIB podria malmetre el conjunt patrimonial més important de Portocolom.

El dic empedrat de sa Duana en perill per un projecte sense cap ni peus

Salvem Portocolom, ARCA, GOB, Terraferida i el Gremi de Margers demanen a PortsIB la seva paralització

Diferents entitats conservacionistes i defensores del patrimoni i la cultura han tengut accés a un projecte que l'empresa pública PortsIB vol executar de manera imminent a Portocolom (*). La sorpresa ha estat que el projecte que havia de servir per «rehabilitar» part de l'antic dic de la primera línia de sa Duana, a banda i banda del Moll Vell, vol aixecar l'empedrat original per posar-hi formigó.

El projecte.

Recentment Ports IB ha instal·lat una grua pesada per la retirada d'embarcacions de grans dimensions sobre el moll de sa Duana. A causa d'aquesta activitat el moll històric ha patit un deteriorament de les estructures i necessita una reparació, però mai de la forma tan agressiva com PortsIB ho vol fer. Un dels motius del deteriorament de l'empedrat és el pes de les grues que treuen barques i iots en aquest indret. En lloc d'arreglar els desperfectes i facilitar un lloc per treure barques sense malmetre el patrimoni, PortsIB vol retirar part de l'empedrat per fer una base de formigó. Es tractaria d'una agressió patrimonial sense precedents dins el segle XXI.

Valors patrimonials, culturals i ambientals de la zona.

El conjunt de dics, escales, rampes, varadors i norais de pedra és probablement el patrimoni més important i ben conservat de Portocolom. La seva construcció es va iniciar fa gairebé dos segles, quan ja hi ha documentada la seva existència. Recordem que part de les pedres provenen de les Navetes dels Closos de Can Gaià, el poblat més antic de la zona (1700 aC).

Aquest conjunt espectacular i de gran bellesa és encara avui dia funcional. Els mariners usen aquest espai per a desplegar i reparar bous i xarxes i preparar ormejos de pesca. Un ús que ha estat sempre compatible amb l'ús públic a peu, els mercats d'estiu, les festes populars i multitud d'activitats de la gent del poble i dels seus visitants. No cal dir que tot aquest conjunt ha estat usat per institucions públiques i empreses per a promocionar el turisme i altres activitats econòmiques del municipi. El moll de sa Duana és una construcció vinculada a una forma de vida, cultura i activitat tradicionals del poble de les Illes Balears que mereix ser preservat pel seu valor etnològic. El moll es va iniciar l'any 1828 davant la necessitat d'embarcar vi i aiguardent. Inclou cinc trams aïllats d'escales, dues rampes petites i una tercera rampa de major dimensió.

Els valors ambientals de la zona són també molt importants i han estat reconeguts pel Govern mitjançant la figura LIC (Lloc d'Interés Comunitari), que implica el compromís de conservar-los. Cal recordar que la badia de Portocolom és el port natural més gran de Mallorca i que té una gran importància per a la reproducció de certes espècies, que també troben refugi dins la part submergida de l'antic empedrat.

Un projecte absurd i ple de deficiències greus.

- Substitueix part del dic submergit de grans lloses de pedra per formigó.
- Es vol perpetuar una activitat amb maquinària pesant a un lloc inadequat.
- L'informe patrimonial no ve signat per cap historiador ni restaurador.
- L'estudi d'impacte ambiental és insuficient i frega el ridícul dient que «no hi ha alternatives» al ciment quan el dic actual ha resistit perfectament gairebé dos segles.
- El projecte no vol restaurar, just vol substituir.
- Substitueix peces de pedra per dics i lloses de formigó, cosa que redueix la secció de la pedra, actuació que va en contra de la restauració.
- No hi ha Estudi d'Incidència Paisatgística ni de Vulnerabilitat davant el Canvi Climàtic segons marca la Llei d'Impacte Ambiental (Llei 12/16).
- No hi ha recollida d'aigua superficial ni connexió a la xarxa depuradora, les aigües i els productes químics com la pintura seguiran vessant a la mar.
- Es parla que les escales de pedra existents «es reproduiran», no que es restauraran.
- A un plànol apareix definida una nova escullera, mentre que a l'estudi d'impacte ambiental es diu que no es farà escullera.
- Consideram preocupant que s'hagi de desmuntar bona part del dic, i demanam que s'hi prevegi l'accés. També cal denunciar que el fet de situar maquinària pesant per damunt l'antic enllosat pot deteriorar els espais que se salven del projecte".

Per tots aquests motius demanam a PortsIB:

1.- Que es contemplin les nostres demandes, que creiem justificades i que es basen en la Llei balear 12/1998, de 21 de desembre i el Catàleg del patrimoni de Felanitx, [AIXÍ COM EN LA PROTECCIÓ DE] l'element puntual PC-P-03 "Moll de s'Aduana"; i la incorporació en el projecte dels punts més sensibles, així com el respecte a la tipologia constructiva.

2.- La necessitat més que evident de comptar amb el treball d'un equip amb ARQUEÒLEG, HISTORIADOR I RESTAURADOR. Sense els quals és impossible portar a bon terme la restitució dels molls.

3. Les intervencions que es consideren admissibles serien les de conservació, restauració, consolidació i rehabilitació.

Per més informació: Miquel Àngel Lobo 655766508.

(*) «PROYECTO DE REHABILITACIÓN Y REPARACIÓN DE AGRIETAMIENTOS Y DESCALCES DE DIVERSOS MUELLES SITUADOS EN EL PUERTO DE PORTOCOLOM (T.M. FELANITX) «